

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZÉREK LAPJA.”)

A hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávéházi-segédék érdekeit felkaroló szakközlöny.

»Az első magyar orsz. pinczesterek és pinczemunkások egylete«, a »Budapesti kávéház segéd-egylet«, a »Szatmár-németi pinczér-egylet«, a »Székesfehérvári pinczér-egylet«, a »Szombathelyi pinczér betegség-egylet«, a »Győri pinczér-egylet«, a »Révkomáromi vendéglősök- és kávéosok ipartársulata«, az »Aradi pinczér-egylet-ek«, a »Szabadkai pinczér-egylet-ek«, az »Aradi vendéglősök- és kávéosok-egyesület-ek«, az »Ujvidéki szállodások, vendéglősök- és kávéosok ipartársulatának«, a »Miskolci pinczér-egylet-ek« és a »Kassai vendéglősök-, kávéosok-, korezmárosok- és pinczerek-egylet-ek«

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési ár:

Egész évre	6 —	Félévre	3 —
Háromnegyedévre	4 50	Évnegyedre	1 50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-utca 33. szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Az új korona-értékű pénz és a pinczerek.

Az o. é. forint nagy pénzegység volt, ezért a korona-érték felére szállítottatott le és e mellett azzal is érveltek, hogy az emberek majd takarékosabbak is lesznek.

A takarékoság az ajándékozásnál kezdődik, tehát a ki eddig a pinczérnek, vagy más kávéházi és vendéglői szolgálati személyzetnek 2—50 krajczárt, vagy 1 frtot ajándékozott, az ezentúl 2—50 fillért, vagy 1 koronát fog ajándékozni. Így lesz a kávéházakban is, mert a ki eddig 2 krajczárt adott, az ezután 2 fillért fog a pinczérnek borralvalóul adni.

A külföldi takarékoság e tekintetben ismeretes és kivált a német országi hírlapok annyit irtak az ellen, hogy a pinczerek és más szolgálati személyzet a vendéglősök, szállodások és kávéházi tulajdonosoktól oly *rendes havi fizetést* kapjanak, hogy ne legyenek csak a vendégek — úgyszólván kényszer és követelő — kegyelmére utalva, miszerint ideje volna, hogy ezen kellemetlen és kiméretlen eljárás az utazók és vendégek irányában Magyarországon megszűnjék és ez világhírűvé tétessék, éppen az elsőb rendű szállodák és vendéglők érdekében, mert az a borralvaló sok embert elriaszt az utazástól. Már pedig nagy kár az egy országra, nemzetgazdasági nagy kár, ha egy országot külföldiek nem látogathatják a szállodások és vendéglősök túlkapásai miatt. Ebbe a kormányoknak is van beleszólasuk.

Milyen kellemetlen az egy vendégre, a ki borsos számláját kifizette, hogy most már apró pénzről gondoskodjék, miszerint a sereg szolgazemélyzetet

kielégítse. Nem elég, hogy a fizető-pinczér, szobaleány és a házi szolga némi ajándékot kap, hanem ott áll a folyosón egy sereg nőszemély, a mely »szerecsés utat« kívánsággért, s a kapus a kocsi ajtó nyitására, ajándékra vár és ha nem kap semmit, még csufolódni is mer, mert a szerény koldusnak üresen marad a tenyere. Éppen úgy vagyunk az előkelő vendéglőkben, a hol a fizető-pinczér, az ételhordó, a borpinczér, a kenyér-pinczér, a felöltő-pinczér *mind ajándékra vár, mert gazdájától nem kap oly rendes fizetést, a melyből megélhet, hanem utalva van az ilyen-fajta koldulásra.*

Számosan csak az ilyen rendkívüli, kiszámíthatatlan és kellemetlen kiadásokért nem utaznak gyakrabban és nem mennek előkelőbb vendéglőkbe, hanem sürgős tenni valót ürügyelnek s jóllaknak olcsón egy másodrendű asztalnál. Ez pedig csakis a szállodások és vendéglősök kára és szégyene, hogy nem fizetik jól meg azt a szolgazemélyzetet, a mely üzletét szolgálja.

Ugyan melyik rőfös, vagy másféle kereskedésben vannak azon személyek a vevők borralvalójára utalva, a kik a vevőket kiszolgálják? Az üzletbeli szolgálat egyik olyan, mint a másik. A kereskedésben kelmet, szivart stb. veszünk, — a vendéglőben ételt italt szállást. A vendéglőben éppen úgy kapja százalékát a nyereségét áruierget, mint más kereskedő, — miért is mi jögon gondolják tehát a szállodások és vendéglősök, hogy üzletök szolgazemélyzetét ne ők, hanem a vendégek fizessék? Ez kiméretlen, eljárás a közönség irányában és igazságtalan, lealázó a saját szolgazemélyzete irányában, hogy őket koldulásra utasítja.

Az nem elégséges, hogy a szállodások és vendéglősök eltöltja a szegény szolgál-

személyzetét az *alkalmatlankodástól* és a számlába oda teszi »service« 50 kr. Ez a rendőrileg meghatározott szabadíj kijátszása és rendőrileg volna az ilyen honnelt, uri koldulás eltiltandó. Azonban reméljük, hogy ezt a magyarországi, kivált budapesti szállodások és vendéglősök be nem várják, hanem közös megegyezésre jutnak, mennyit fizessenek havonként a külömbféle szolgazemélyzetnek.

Az sem mentség, hogy némely pinczerek tantimet kapnak, vagy szállást és ételt. Hiszen, ha ezt sem kapnának, meg kellene lopniok a vendégeket.

Ha a folyton *gazdagodó szállodások és vendéglősök* megmondolják, hogy nem ők egyedül, hanem az *ügyes szolgazemélyzet* teszi jó hírűvé valamely szállodát vagy vendéglőt, mert szegény ott az ekklezsia, a hol a pap maga harangoz, tarták meg egyttal az Isten tizennegyedik parancsolatát, mely azt mondja: az ökörnek, a mely nyomtat a száját be ne kösd; vagyis a *ki téged szolgál ne hadd fizetés nélkül, ne bizd azt a vendég kegyelmére és erkölctelenségre.*

Valahányszor egy szállodás vagy vendéglős hirdet, mindég ott van a pontos szolgálat és jó ételk igérete. Már pedig jó ételk ügyes szakácsné nélkül nincsenek, *miért fizetik a vendéglősök a szakácsokat és szakácsnékat és nem hagyják azokat is, hogy a vendégek fizessék?* mert könnyebb felhozni az ételt, mint főzni és tálalni? A pinczér szolgálatá csak folytatása a szakács munkálatának, hogy az ételt hordja. Avagy a vendégek menjenek a konyhába az ételért? És számtalan okot fel lehet hozni, hogy e szállodai és vendéglői szolgálati személyzet az üzlet által díjaztassék, ne pedig a vendégek megkoldulására utaltassék.

Ha magánházi cseléd-től ügyességet kívánnak, mennyivel több ügyesség kívánthatik a pinczértől s neki ne legyen rendes havi fizetése?

Türhető-e egy kávéházban, szállodában és vendéglőben valamely otromba, mivelletlen és goromba pinczér, a ki istállóba való?

Ha a pinczérnek csinosan öltözve kell megjelennie, több nyelvet tudnia, hogy a különböző nemzetiségű vendégeket kellően kiszolgálja, ha olvasni tudnia kell, hogy a vendégeknek a kívánt újságokat hozza, írni, és jól számolni tudnia kell, ha mivelletlen modor kívánthatik tőle és pinczéri ügyesség, nem illő-e és méltányos, hogy a legegységűbbnek is annyi ellátása és fizetése legyen gazdájától, mint egy kocsinak, vagy másnak magánháznál.

És mit mondjunk a női szállodai vagy vendéglői szolgálati személyzetről? Ennek a rendes ellátás és fizetés meghatározása csakis a rendőrség feladata lenne, hogy azok a szerencsétlenek ne legyenek az erkölcs rovására szolgálataikat teljesíteni kénytelenek.

Ajánljuk ezen képtenségek orvoslását a magyar szállodásoknak, vendéglősöknek, kávéháztulajdonosoknak és kocsmárosoknak a saját érdekében is.

Mit tanulhatunk mi a régi népektől?

Ha már a mi műveltségünk a görögök és rómaiak műveltségén alapul, akkor mi sem természetesebb, minthogy mi e népeket azon erényeikben is kövessük, a melyek az ó-korban az ő kiváló tulajdonságait képezték. Csak az egyszerűség, a hazaszeretet és hősiesség által lettek a rómaiak és görögök hatalmas néppé, mintaképei a mai nemzeteknek évezredek múltján. Igaz ugyan, hogy mi sem állunk az utolsó fokán a hazaszeretet és hősiesség tekintetében, főként is tanulhatnánk más mai nemzetek. Bebizonyították ezt hazánkban legújabbban az örökemlékü 48-diki szabadságharcban, megmutatták, hogy őseink vitézsége és hazaszeretete bennük nem halt ki egészen. De oly fokban mint az erények a rómaiaknál és görögökéknél meg voltak, még mindig utánzásra méltó például szolgálhatnak nekünk.

Nincs az a nép és nemzet, mely nem szeretné kisebb-nagyobb fokozatig hazáját; menjünk tehát északi, nyugatiól keletig, mindenütt megtaláljuk e szeretetet, még a legzordabb északon az eszkimóknál is, kik tudvalevőleg hazájukat mindenek felett szeretik. Csak egy egészen felfajult és romlott nemzet fojthatja el magában ezt a természetes érzetet. S hogy mégis vannak közöttük olyanok, kik inkább Pétervárt felé gravitálnak s ott keresik hazájukat, ez ugyanannyi felkiáltó jel ránk nézve, hogy hazánkat még jobban szeressük.

Senki sem fogja felismerni a jelenkornak nagyszerű vívmányait, melyekről az ó-kor népei nem is álmodtak. Ezen emberbaráti és tudományos vívmányok, melyek az élet ezer ágazataiba beleszövődnének előnyt biztosítanak nekünk a régi nemzetek felett.

A rómaiak és görögök erényei csak addig szolgálhatnak nekünk mintaképekül, míg azok tényleg a nevezett népek által gyakoroltattak. A mint az elpuhulás, teslettség, megvesztegetés és fényűzés a rómaiaknál és görögökéknél elharapódzott vége lett a nagy római birodalomnak és ezek a bűnök tették tönkre a Görögországot is.

A történelem bizonyítja, hogy a népek csak addig voltak hatalmasak, míg *életmódjuk* egyszerű maradt, a mint ezen egyszerűsége a feslettség és luxus váltottak fel, vége lett a hatalomnak, tönkre mentek. Görögország e hatalmas állam, melynek népe a hazaszeretet-, hősiesség- és egyszerűségnek mintaképe volt, csak addig virágzott, míg ezen három erény mellett maradt; a mint a nagy műveltséggel a bujaság is párosult, aláslyűdött. Tudjuk milyen teslettség uralkodott Görögország egyes városában, de azt is tudjuk, hogy ez hajította azokat az idegen uralom járna alá.

Amilyen egyszerű volt a római életmódja, olyan egyszerű volt az öltözet is. Az egyszerű tunika és rajta a tóga képezték a római polgár öltözetét. Maga a senator sem tartotta méltósága alulinak az étel elkészítést. S midőn letette a legyveret, telkenek szántásához hozzá látott. Maga határozott háború és béke felett, azért igen szoros volt az ő viszonya a hazához, mindig azon volt, hogy minden tekintetben hazájának javát, tekintélyét tőle kielthetőleg mozdítsa elő. Bármily egyszerű volt a római polgár életmódja és mindene, ha a haza dicsőítése megkívánta, megtudta ő mutatni a gazdaság és pompa netovábbját, még pedig úgy, hogy a templomok és államépületek belső és külső részét pazarul kiékesítette. Azért mondja Cicero: Quae ritur enim in re demosika continentia laus, in publica dignitatis. A haza iránti szeretet a görögökéknél és rómaiaknál az első kötelesség volt, minden intézményük oda célezett, hogy ezen magasabb erény a polgárok közt alapot nyerjen; az ifjak nevelése oda irányult, hogy a hazát mindenek felett szeressék és ha a vesztély megkívánja életüket örömsé áldozzák fel érte. Azért mondhatta Horatius: Dulce et decorum est pro patria mori.

Valóban nagy és csodálatra méltó volt a rómaiak haza iránti szeretete s a hol a hazaszeretet a polgárt lelkesíti, ott az országnak nagyok és hatalmasnak kell lennie. Azért a római vagyonát örömsé áldozta fel a haza *oltárára*, de attól sem riad vissza, ha a vesztély megkívánta, hogy az életet is feláldozza, sőt a legnagyobb dicsőségnek tartotta.

»Nagyon jól tudták a rómaiak, hogy a meghódított népek csak úgy tűrik meg a hatalmat, mint a nagyobb a tulsulyok, mind anyagi, mind szellemi tekintetben. Hogy tehát ezen meghódított népek a római uralom elfogadására készséggel tegyék az idegen népek előnyeit fővárosukban egyesíteni iparkodtak, hogy annál nagyobb tulsulyt nyerhessenek más népek felett.« Ezen körülménynek tulajdonítható, hogy a rómaiaknak sikerült uralmukat három világrészre kiterjeszteni, Róma erényeinek köszönhető az akkori ismert világ feletti uralmát. De midőn látta, hogy hódítai valójában nincs, hogy a világ összes népe neki engedelmeskedik, erényei bomlásnak indultak. »Az előbbi egyszerűség bujasággá, a vitézség gyávaasággá, a hazaszeretet önzéssé változott át. Igen természetes, hogy ilyen korhadt állapotokban nyugvó birodalomnak fel kellett bomlania, a mi csakugyan tényleg be is következett.«

Weisinger Károly.

Az 1892. II. t.-cz. alapján 1895. évben Budapesten tartandó orsz. ált. nemzeti kiállítás országos bizottságának szervezési szabályzata.

1. §. Az 1895. évben Budapesten tartandó ált. orsz. nemzeti kiállítás az 1892 II. t.-cz. értelmében az illetékes miniszterek és az érdekeltek szakkörök közreműködésével a kereskedelemügyi miniszter által levén rendezendő a kiállítás ügyeinél központi vezetésére és a kiállítás rendezésére kiállított országos bizottság alakítottatik.

2. §. Az országos bizottság székhelye: Budapest. Címe: Az 1895. évi általános nemzeti kiállítás országos bizottsága. Pecsétje: a teljes magyar czimer „az 1895. évi általános nemzeti kiállítás országos bizottsága” felirással.

3. §. Az országos bizottság áll:

1. a kereskedelemügyi miniszter mint elnökből;

2. helyetteséből (a kereskedelemügyi miniszter államtitkárja);

3. a kiállítási hivatal igazgatójából, kit a kereskedelmi miniszter nevez ki;

4. a miniszteriumok kiküldötzeiből, és pedig a belügyminiszterium részéről 1 kiküldött, a pénzügy miniszterium részéről 1, a vallás- és közoktatási miniszter részéről 1, a honvédelmi miniszter részéről 1, a földmívelésügyi miniszter részéről 1, az igazságügyi miniszter részéről 1, a horvát-szlavon miniszter részéről 1 kiküldött;

5. a horvát-szlavon-dalmatörzsi bán részéről 1 kiküldött;

6. a kereskedelemügyi miniszter által kinevezett 20 tagból;

7. a földmívelésügyi miniszter részéről kinevezett 10 tagból;

8. Budapest 16- és székváros főpolgármestereiből;

9. az országos statisztikai hivatal főnökeiből;

10. a fővárosi államrendőrség főkapitányából;

11. a nemzeti muzeum igazgatójából;

12. a magyar kir. államvasutak igazgatójából; továbbá:

13. választás útján kijelölt következő tagokból:

a 16- és székvárosi közönségek részéről 8 tag a magy. tud. akadémia részéről . . . 1

az országos iparegyesület részéről . . . 8

az országos gazdasági egyesület részéről 5

az orsz. erdészeti egyesület részéről . . . 1

az orsz. közegészségügyi tanács részéről 1

az orsz. közpörműveszeti társ. részéről 1

a magyar orsz. földtani társ. részéről 1

a mérnök- és építészegylet részéről 1

a bpesti keresk. és iparkamara részéről 2

a fővárosi közmunkák tanácsa részéről 1

a szesztermelő orsz. egyesülete részéről 1

az orsz. malomipar-egyesület részéről 1

a m. kereskedelmi csarnok részéről 1

4. §. Az országos bizottság feladata: a kereskedelemügyi miniszterrel a kiállítás rendezésében támogatni és abban közreműködni. E tekintetben nevezetesen.

1. megállapítja a kiállítás programját;

2. megállapítja az időszaki kiállítások programját és idejét;

3. megállapítja a csoport-beosztást; megállapítja a bejelentésre, valamint a bejelentések elfogadására vonatkozó eljárást és határidőket;

5. megállapítja a rendelkezésre álló területnek kiállítási csoportok és alosztályok közt való felosztását, és épületek terveit és ezek

létesítése iránt megköti a vállalkozókkal a szerződéseket;

6. megállapítja a kiállítandó tárgyak gyűjtésének és a gyűjtő helyekre való beküldésének, valamint azok előleges bírálatának módzatait;

7. intézkedik a kiállítási terület külső és belső díszítése és berendezése, a kiállítási tárgyak felállítására szükséges szekreányok, állványok, asztalok, edények stb. beszerzése tekintetében;

8. intézkedik a kiállítási katalogus szerkesztése iránt;

9. megállapítja a térdijakat és belépti díjakat;

10. ellenőrzi és megvizsgálja a belépti jegyek és sorsjegyek elárúsítási módzatait, meghatározza a napi kimutatásokat;

11. megállapítja a pénzüvelési, kezelesi és ellenőrzési módzatokat,

12. szabályozza a kiállítási tárgyaknak beküldését és kiállítását külön utasítás által;

13. kijelöli a csoportbiztosokat;

14. megállapítja a bíráló-bizottság alkotási(?) módját, az érmekeket és egyéb elismerő jeleket;

15. utalványozza a fizetéseket;

16. gondoskodik ünnepélyek és sorsolások rendezéséről;

17. megköti a vendéglősök, czukrárszok és egyéb vállalkozókkal a szerződéseket;

18. rendelkezik a kiállítás befejezése után a kiállítási tárgyak szétküldése iránt és a számadásokat átvizsgálja és jóváhagyja.

5. §. Az országos bizottság határozatait általános szótöbbséggel hozza. A hozott határozatok tekintetében a kereskedelemügyi miniszter a jóváhagyást magának fenntartja.

6. §. Az országos bizottság üléseiről a tagok a tárgysorozat közlése mellett, írásbeli meghívás útján értesítetnek. Az ülés határozatképes, ha legalább 10 tagja jelen van.

7. §. Az országos bizottság üléseiről jegyzőkönyvek vezetnek. A jegyzőkönyvet az elnök- és jegyzőn kívül az ülésen előre kijelölt két bizottsági tag hitelesíti.

8. §. Az elnök az összes kiállítási ügyek központi vezetője. Összehívja az üléseket, azokon elnököl, megállapítja az ülések tárgysorozatát. Az elnököt mindenben az elnökhelyettes helyettesíti.

9. §. Az országos bizottság által hozott határozatok végrehajtására s egyáltalán a kiállítási ügyek központi vezetésével kapcsolatos összes levelezések, nyilvántartási munkálatok, irodai és műszaki teendők véghezvitelére kiállítási hivatal szervezetetik.

10. §. A kiállítási hivatal az elnök közvetlen felügyelete alatt áll és az általa kiadott utasítások alapján működik. — A kiállítási hivatal főnöke a kiállítás igazgatója. — A hivatal főbb hivatalnokait (titkár, mérnöki közvegeket, jegyzőt) az elnök nevezi ki. — A segédsemmelzetek, az elnök jóváhagyásának fenntartása mellett az igazgató fogadja fel. A folyó ügyekben keletkezett okmányokat a kiállítás igazgatója írja alá. Fontosabb okmányok az elnök jóváhagyása és aláírása alá bocsátandók.

11. §. Az országos bizottság ülésein rendszerint előadóként adminisztratív ügyekben az igazgató, műszaki ügyekben pedig a műszaki közvegek működnek, de az országos bizottság egyes esetekben szakelőadókat nevezhet ki a bizottság tagjai sorából, és a bizottság tagjaiból külön szakbizottságokat alakíthat. E szakbizottság feladatát és hatáskörét az országos bizottság határozza meg.

12. §. A mennyiben a kiállítási ügy érdekében kívánatosnak mutatkoznak oly testületekkel vagy egyesületekkel közvetlenül érintkezni, melyek az országos bizottságban képviselve nincsenek, az országos bizottság elnöke jogosítva van azokat a tanácskozássokban való részvételre felkérni, épp úgy joga van az elnöknek a bizottság üléseire egyes szakferfaakat vagy hatósági képviselőket is meghívni. Az ekként meghívottak szavazati jogot nem gyakorolhatnak.

Édesanyám névünnepén.

— 25 éves írói működéseem alkalmából. —

Szent ihletés fogott el jó anyám,
Midőn kezembe vettem tollamat,
Hogy névnapodnak áldott ünnepén
Szívem hevével felköszöntselek.
Nyíltan tevém, mert azt sugá szívem.
Hogy a kebelnek tiszta érzetét,
Papírra írva adjam át neked,
Hogy azt megőrizd hű emlék-jelül.
(Másoknak is jó intőjel lehet,
Hogy kell szeretni az édes szülőt.)

* * *

Az ég mehozta újra azt a napot,
Melyen nevednek ünnepet ülünk.
Nincs lárma, zaj, csendes egész lakunk,
Csupán az ajkon kél a halk beszéd:
„Az isten áldjon édes, jó anyám,
Hogy még soká lehess örangyalunk“

* * *

Egykor milyen népes volt othonunk,
Ha névnapodra megjött a család!..
Vidám zenének játszi hangjain,
Vigan csengelt a bujdosó pohár.
Füstölt a kémény, járt a pinczekulcs,
Mig ránk derült a hajnal bibora.
Be jó idők valának mindezek,
Gyermekkoromból jól emlékezem!

* * *

Tizenöt éves kis deák valék ..
Nyergelve állott „fűzfapapírom“,
Rápattanék... Repült Pegazusom,
Elődbe szárnyalt drága, jó anyám
S midőn a „hatvágód“ is megtevém,
Csókkal fűrésztéd ifjú homlokom...
Aztán kitártad kamrád rejtekét,
S elhalmozál a föld áldásaival ...
Milyen szüret volt! Mennyi jutalom
Jutott nekem neved szent ünnepén!

* * *

Huszonöt éve telt azóta már,
Hogy „Bethlen-ódom“ pályadíjt nyere.
A nagytemplomban volt az ünnepély,
Hibátlanul szavaltam versemet.
A taps, az éljen riadalma közt,
S midőn feléd tekinték jó anyám,
Könny csillogot lelkednek tükrön...
Tetszés zajánál többet ért e könny,
Mert en szívednek szent jutalma volt!

* * *

Élethajóm huszonöt év alatt
Sok vérszt látott az élet tengerén.
Örvényt kerülve szirtbe ütközött,
Kétség fogott el a mentés felől
S midőn eröm lankadva szállt alá,
Hitet, reményt csepegetél belém;
A biztató szó új erőt adott,
A csüggedés elhagyta lelkemet,
Hódolt érmének a kormánykerék
S átszállt hajóm a bősž hullámokon.
— Légy áldva égtől édes jó anyám,
Hogy még soká lehess örangyalunk!

* * *

Nem kértem a titokzatos jövőt,
Mi van fölírva rejtejt lapjain?
Jöjön mi jó; a mig Te vagy velünk,
Nem rettegem a sors sújtó-kezeit!
Nemes szívedben minden dobbanás,
Értünk hevült Te áldott mintakép.
Mit adjak én, mit adjunk mi neked,
Ki lényedet házunknak szenteléd?
A „hála“ már egy ritkuló virág,
Szívemben él a hála s szeretet;
E két virágból fontam koszorut,
S névünnepedre ezt adom neked...
Vedd kedvesen szívem virágjait,
S tartsd meg szívedben édes, jó anyám!

Maros-Vásárhelyt, 1892. okt. 15.

Kerekes Sámuel.

Körlevél.

A „Vendéglősök magyarosító társaságának tagjaihoz!“

Tisztelt szaktársak!

A „Vendéglősök magyarosító társaságának“ elnöksége értesült, hogy társaságunk címzet részben felhasználva egyes szaktársaink a „Vendéglős ipartestület(?) kebeléből alakult magyarosító társaság“ czime alatt összejöveleteket tartanak.

Mint hogy a „Vendéglősök magyarosító társasága“ ez évi június hó 2-ikán tartott alakuló közgyűlésében alapszabályszerűleg a „Magyar-Egyesület“ védnöksége alatt, egyhangulag hozott határozat alapján megalakult: szűkségesnek tartjuk kinyilatkoztatni, hogy ezen társaság nemes és hazafias feladatának minden időben megfelelően fentartani kívánja létjogosultságát s az „ipartestület kebeléből alakult magyarosító társaság“ **nem azonos** a „Vendéglősök magyarosító társasága“-val, kijelentjük továbbá, hogy mi semmiféle alattomos eljárásnak barátjai nem vagyunk, társaságunk céljának és törekvéseinek megvalósításától még akkor sem rettenünk vissza, ha egyelőre hárman-négyen maradnánk is. Fentartván törekvéseinket és eszméinket, melyek a vendéglői ipar tökéletes megmagyarosítását célozzák.

Ha találkozunk is szaktársaink közül olyanok, kik magukat a hazafias határozatok meghozatalai alkalmával *mindig távol tartották* vagy velünk ellenkeztek s ellenmozgalom szítására tartják alkalmasnak a hangzatos »magyarosító» czimet, minket — ügyünk igazságában bizva — ez el nem tántoríthat!

A ki igaz magyar, annak nincs szükségére a meghunyászkodásra! szívesen vesszük a nem magyar ajkuaknak hozzánk való *közeledését*, de megkezdett munkánk folytatásától el nem állunk!

Felkérjük azért t. szaktársainkat az egyetértő némas tőrekvésére, melyre *magyarosító tényszerűségnek* a kezdődleges munkában nagy szüksége van.

Isten velünk!

Budapestben, 1892. október 27.

Hazafiuai üdvözlét:

Kovács Imre
alelnök.

Szabó Márton
elnök.

Hogy jobb a kacsapecsénye?

A baromfi-tenyésztésnek végzője, — mint tudjuk, a tojás-termelés és a jó hus, vagyis pecsenye előállítása.

Nem lehet tagadni, hogy a baromfiak husa közt, ugyszólván, a legizletesebb a kacsapecsénye. Ez különben izlés dolga; az egyik magaslatja a rántott csirkét és a poulardot, a másik a pulykért rajong, a fiatal libára pedig sokan mondják, hogy nincsen felségebb ételsalátával; de van a fogyasztók közt egy nagy sereg, mely a kacsát helyezi mind-ezek elé; ehez a nagy sereghez tartozom én is, a mi ugyan tisztelt olvasóinkat nem érdekelheti, de mind a mellett szükségesnek talalom ezt előre brocsátani, hogy alábbi külön véleményem indokoljam.

Tehát kinek-kinek meglévén a maga izlése, azt méltányolom és nem akarok hozzá szólni, igen jó táplálék, izletes és kivált majorránával kibelelve felségs a kacsapecsénye — jó étvágy embernek. E mellett pedig könnyen emészthető; mert mentől közelebb áll valamely alát az ember táplálékához, annál jobban van előkészítve arra, hogy az ember tápláléka legyen. A tisztán husevő álatokat nem esszük; már a növényt husevő változtatják az omnivorok, vagyis mindent evők pedig legközelebb állanak táplálékukra nézve az emberhez és a kacsapecsénye baromfiak közt az első helyen áll: ő az a szárnyasok közt, ami a sertés a négy lábuk közt és azért mondom, hogy husa felette izletes és nagyon könnyen emészthető.

Miert rendelik az orvosok a legbetegebb embernek is a sonkát? mert izletes könnyen emészthető és tápláló, igen találon mondta Mikszáth Kálmán a mult évben a gleichenbergi gyógyhelyen: »Nagy kár hogy a nagy uri házak asztaláról száműzve van a sertéspecsénye; pedig hát ez a legjobb az összes pecsenyék közt; lenne csak a sertés hus kilogramja 3—4 frt, rögtön ott teremne a nagy uri ebédek asztalán.»

De hogy a kacsapecsénye izletes, zamatos és kellemes legyen, azt erre a czélra előkészíteni kell.

Általános az a nézet, hogy a kacsapecsényés csak vízmentében indokolt, vagyis hogy csak patak mentében győrlendő, mert mint vízi álat, a vízre van utalva s ott találja táplálékának nagy részét.

Ezen állapot igen előnyös a tenyésztatokra nézve, mert — hogy többet ne említsék — vízjárókacsák termékenyebbek, mint a szárazon levők s tartásuk is kevesebbe kerül.

De nem áll ez a pecsenyére a vízben tenyészett kacsáknál.

A vízben járó kacsák ugyanis folyton mozognak, ezen gimnasztika izmaikat, vagyis husukat erősíti, azt megkeményíti s így kevésbé teszi alkalmassá, hogy belőlük izletes pecsenye váljék. Holott a szárazon tartott kacsák keveset mozognak, ennél fogva, — jó táplálék mellett — husok puhább és izletesebb, de kövérebbek is lesznek. Azt nem kell hinni, hogy a kacsák víz nélkül nem bírnak meglenni, elég nekik, ha az udvaron bőven van ivóvízük, amellet is szepren és gyorsan fognak fejlődni.

Igaz, hogy a kacsák, mint főleg viziszárnyasok, a vízre vannak utalva, de azért adott az Ur Isten az embernek észet, hogy a természet — ott, ahol lehet — a maga igényeihez módosítsa.

Az egésznek az a tanulsága, hogy a pecsenyének való kacsákat vízre ne eresszük.

Aki nem hiszi, kísérte meg, és hinni fog szavainnak, aki pedig olyan körülmények közt van, hogy úgy sincs alkalma kacsáit vízre bocsátani, az amugy is feltétlen hitelt fog adni az irottaknak.

B. E.

KÜLÖNFÉLÉK

Konyak-gyár Gyulán. Az italmérésre jogosított konsortium nagyszabású konyak és likörgyárat állít fel. A czél az, hogy az ottani kerti bor ne vitessek külföldre s kerüljön onnan drágon — mint konyak — vissza, hanem ott helyben főzetessék ki. A vállalat több budapesti kereskedőház támogatása és részvétele mellett alakul.

Legujabb »nemzeti ital». Vázott legujabban a korcsmákban a borok rendkívüli drágasága és evvel lépést tartó rosszasága miatt a munkás emberek sört fogyasztanak szódavízzel és ezt »nemzeti» itálnak kezdik csufolni. Jó gyomruk lehet azoknak az embereknek!

Hamis ötvenese. Azoknak akik szerencsések nagy bankókkal rendelkezni, ajánljuk figyelmükbe, hogy most már az ötveneseket is vizsgálát alá vegyék, mert ebből is vannak már hamisított példányok forgalomban. A hamisítottaknak ismertető jelök: durva papirosok, s világosabb színükön kívül a német szövegben az »angenommen» helyett tévesen »angenemmen», s »Gulden» helyett 50-es szám után irt »forint».

Étkező helyiség. Máthé György marosvásárhelyi vendéglős az 1892-ik év november 1-en kezdve a Buchwald-féle kávéház mellett az udvarhelyiségben étkező termet nyit.

Fontos rendelet a szeszitaldó tárgyában. A pénzügyminiszter f. é. 53,236. sz. a. a szesz italok kimerésénél és kismértékben való elarusításánál követendő egészségügyi szabályokat tartalmazó rendeletet bocsátott ki. E rendelet bővebb intézkedést tartalmaz az ellenőrzésre hivatott közegek működési körök, az italok egészséges volta, úgy a kimerésnél hasz-

nalandó edények tisztántartásánál szemmel tartandó szabályokra vonatkozólag. Azt hiszszük azonban, hogy ily rendszabálylaj célját elérni nem fogja. Határozottan szükségünk van önálló, szerves törvényre, mely emberi és állati élelmiszerek, italok hamisítását felőleli. E nélkül egy a büntető törvényhez be-terjesztett novvella az élelmiszerek hamisításáról, valamint a jelen rendelet is irott malaszt marad; mert hiányzik a lélek belőle, — törvényes megalapítása annak, mi a hamis és ártalmas élelmiszert stb. és mi nem.

Kovács és Mezey a legnagyobb budapesti bevasárlási czég thea, rum, cognac és kavé-árúkbán. E két ur e téren szerzett számos tapasztalataik után, átvették a már évek óta ismert Bieber-féle export üzletet, a keresepitton 6-ik sz. alatt. Alkalm nyílt már megizlelni a Kovács és Mezey czég különfete minőségű thea, rum, cognac és kavé czikkeit és általánosban, sőt gourmandok véleménye szerint is ezen árúk mind a legfinomabbak tisztak és valódi, miután a czég összes készleteit első bevasárlási helyekről u. m. Pecking, London stb. hozatja ajánlatos volna t. olvasóinknak ezen czég részletes árjegyzékét megfigyelnit.

Hymen. Czurmühl István, a »Nemzeti kaszinó» tisztviselője eljveten Pándur Marika kisasszonyt, Pándur József fővárosi vendéglős szaktársunk bájos és kellemes leányát. Esküvőjük e hó 14-ikén leend megtartva a bevasárlási plébánia templomban. — Fándi Antal fővárosi fodrászmester eljegyezte Bányai Lujza kisasszonyt, Bányai József fővárosi vendéglős szaktársunk szép és bájos nővérét. Isten aldasa legyen a tisztá szerelmeblől eredő frigyeken!

Hitelesített sörös poharak. Az államilag hitelesített sörös poharak kaphatók Bolváry J. úrnál a zlatnoi kir. szab. üveggvár főraktárában (Károly-körút 9 sz.) Ezen hitelesített poharak beszerzését melegen ajánljuk minden egyes szaktársunk becses figyelmébe, mert ezáltal nem lesznek kitéve a már számtalanszor előfordult kelemetlenségeknek. Bolváry ur főraktárában minden pohár a rendes gyári árákon feltű 5 krral drágább. Félitertes sörös kos 25 k. Ebből az engedmény leszámítatik s azután jön hozzá a többlet.

Vendéglő átvétel. Nemes Lajos fővárosi szaktársunk átvette a Lipót-körút 21 sz. alatt levő vendéglő helyiséget ifj. Liebal Antal úrtól, Liebal Antal pedig az újvilág-utcai régibb üzletébe költözökött.

Fürdőberlet. Eder Antal jeles szaktársunk, a budai szt. Lukács-fürdő vendéglőse kibérelte a budai Császár-fürdő vendéglőt és kavéházi üzletét.

Esküvő. Schnell József fővárosi vendéglős szaktársunk mult hó 27-ikén vezette oltárhoz a Ferencvárosi plébánia templomban Páyer Teréz kisasszonyt, Páyer János budapesti kelekötő iparos szép és bájos leányát. Násznapok voltak: Pet e Lajos mechanikus és özv. Wurm Mihályné. Nyoszolyó és vőfély a menyasszony testvérei voltak. Boldogság kísérje frigyüket!

Étterem átvétel. Eder Antal, a »szent Lukács-fürdő» vendéglő volt berlője átvette a budapesti, Nemzeti szálloda» ettermét. Eder barátunk egyszersmind a »Császár-fürdőt» is kibérelte, mint halljuk, a szt.-Lukács fürdő vendéglőjét pedig Berecsky Lajos főv. szállodás berélte ki.

Békés Csabán az »Arany Kakas» vendéglő-

löt 1760 frt évi bérért *Sármán* Sámuel szak-
társunk vette bérbe.

Orosháza — miután a jövő év január
1-ével minden 500 lakosra csak egy korcsma
lesz engedélyezhető — az új törvény értel-
mében 40 korcsmáltatási engedély fog ki-
adni. Ez év november hó végéig a korcs-
márosoknak folyamodni kell a pénzügyigaz-
gatósághoz az engedélyért.

A budapesti „Európa szálloda” étertermét
Hörnyöké Gáspár szaktársunk a „Nemzeti
szálló” étertermének eddigi bérleje vette át.

Diszes vendéglőt fognak a legközelebbi
napokban megnyitani *Argay* Bódog és Társa
szakértársaink a keresési uton a „Debrezen
Városá”-hoz címzett vendégfogadó átellené-
ben. E vendéglő berendezésére nézve az első
rendű üzletek közé sorolható. *Argay* Bódog
jeles szakértárunk kiváló tehetségei, szakisme-
retei és képzeltsége előreláthatólag is az új
vendéglőt a nagyközönség kedvelt gyűlhelyévé
fogja varázsolni. Sok szerencsét kívánunk
magyar érületű barátunknak.

A bécsi szállodai segítők f. évi október
27-ikén tartották választó közgyűlésüket. Be-
adatott 213 szavazat, melylyel megválasztat-
tak: elnökök *Antosch* Károly, helyettes elnö-
kök *Scholdan* Henrik. Választmányi tagokul:
Slovacek Nándor, *Walner* András, *Gans-
müller* Ferencz, *Nemolka* Lipót, *Schuster*
Antal, *Kolbinger* János. Póttagokul: *Göstel*
Lipót, *Janicsek* József, *Schuller* Henrik; Beke-
birakul: *Wölfel* Adolf, *Weismeyer* Ernő, *Jank*
Rudolf, *Wieser* János, *Lehrer* Károly, *Kol-
binger* János; Póttagokul: *Eindler* Antal,
Dungl Ignác, *Bauer* Nándor. A főnökök
közgyűléséhez delegátusokul: *Slovacek* Nándor,
Kolbinger János, *Schamesberger* Kajetan.

A győri pinczér-egylet alapszabályai ki-
nyomatva már elkészültek s azok már a tagok
rendelkezésére állanak. Kötelességet teljesíteni
midőn *Limbeck* urat, a győri pinczér-egylet
hazafias erelmű magyar elnökét az egylet
új szervezése körül kifejtett hasznos tény-
kedéséért szívből üdvözöljük s osztályunk
érdekében tett fáradoalmas munkálodásaiért
pedig neki köszönetet mondunk. Bár adná az
Isten, hogy minden magyarországi szak-
egyletnek ilyen ügybuzgó lelkes vezére lenne
mint *Limbeck* Ferencz, a kitünő hazafi és
tekinélyes honpolgár.

A szabadkai „pinczér-egylet”, zászló-
szenteselési ünnepély rendező bizottsága f. hó
27-én d. e. 10 órakor a »Nemzeti szálloda»
étertermében a befolyt összes pénzbeli adomá-
nyok és kiadások felül vizsgálása illetve elszá-
mólása tárgyában ülést tartott, melyen jelen
váltak: új *Lichtnecker* Károly elnök, *Fürst*
I. Jenő alelnök, *Stoczek* Károly titkár, *Acház*
Ferencz pénztárnok, *Brukler* Mihály ellenőr,
Ludvig Károly és *Weinmann* Jenő választ-
mányi tagok. A szabályszerűen felülvizsgált
számadásokból kitűnt hogy:

1) a zászló-alapító társ gyűjtése	486 frt 61 kr.
2) a f. évi pinczér-bál tiszta jöve- delme.....	327 , 74 ,
3) a zászló-szenteselési ünnepély eddigi bevétel.....	424 , 18 ,
Összes tiszta bevétel	5063 , 53 ,
Összes kiadás	3281 , 67 ,

Eszerint a tiszta jövedelem... 1781 , 86 ,
Megjegyezzük, hogy a tiszta bevételben a be-
folyt 21 drb aranyértéke (128 frt 54 kr.) is
benfoglaltatik s hogy az egylet javára az
elküldött szegek után még mindig érkeznek
pénzbeli adományok. A befolyt 1781 frt 86

kr — gyümölcsözés végett — a helyb. taka-
rékpénztárba helyeztetett.

Uj szálloda és redut Aradon. Az aradi
polgári takarékpénztár igazgatósága egy na-
gyobb szabású szállodát és redut-épületet szán-
dekozik építeni. E terveinek megbeszélése vé-
gett a mult heten értekezletre hívták meg az
igazgatóság és választmány tagjait, valamint
több részvenyest is. Az értekezlet elfogadta
az igazgatósági javaslatot és megbizta, hogy
az építkezési tervekét készíttesse el s azokat
annak idején jóváhagyás végett rendkívüli
közgyűlés elé terjeszse.

A Vendéglősök magyarországi társasága * leg-
közelebbi társasösszejáróvételét f. hó 3-ikán Csé-
mőri-törökön d. u. 4 órakor *Holló* Gusztáv úrnál
Üllői-ut. 99. sz. alatt; j. November hó 10-ikén
d. u. 4 órakor pedig *Kovács* Imre úrnál Csé-
mőri-út 17. sz. alatt tartja, melyre a tagok
külön meghívókkal is egybehívattak.

Vendéglő atvételek. Budapesten a csömöri-ut
16 sz. a. létező Möszer-féle vendéglőt *Boch*
József vendéglős vette át. A csömöri-ut 18
sz. a. alt levő vendéglőt pedig *Meisner* Ferencz
úrnál *Schlinter* Ede szakértársunk vette át!

Uj szálloda. Léván, hol eddig is nagy zűk-
ség volt egy a mai kor igényeinek megfelelő
új szállodára *Steiner* Henrik szálloda tulaj-
donos diszes nagy szállodát építtetett. Az
építkezést *Wesely* Antal építő vezette, kinek
valóban dicséretére válik eme remek alkotása.

Léván a központi kávéházat *Lang* F. kávé
magnagyobbítva diszesen berendezte.
Körmenten Talabér Ferencz magyar szak-
társunk diszes kávéházat rendezett be. *Ta-
labér* Ferencz barátunk mint kedvelt főpín-
czér, ténykedett az ország több városában,
legutóbb pedig Komáromból megnövelvén Kör-
menten kávéházat nyitott.

* **A hazai ipartestületek** központi hivatalos
szakközlönye, a Ráth Károly által szerkesz-
tett »*Iparügyek*» című folyóirat október havi
száma megjelent a következő tartalommal:

Kiállítási levelek. (II.) — Iparügyi államkölség-
vetés 1893. évre. — Miniszteri előterjesztés az ipar
és kereskedelmi célú budget-czimekhez. — A kö-
zös hadsereg mint munkaadó. (A hadsereg és hadi-
tengerészet szükségletei a delegációk elé terjesz-
tett 1893. évi költségvetésről.) — A magy-
ar ipar helyzete. (A keresk. s iparkamarák évi
jelentéseiből. VIII. Budapest.) — Illetékes hang az
iparfelügyeletről. — A közös hadügyminiszterium
új kiírása. Szállítási feltételek a kisipar számára
fenntartott lábbelik és borszerelvényekre nézve.

— Egy hadügyminiszteri czífolat. — Vélemény-
adások (315. A harmadik osztályt bevégzett tanoc-
kok csupán a rajtanfolyam látogatására vannak
kötelezve. 316. Gazdaságokban állandóan alkalm-
zott bognárok, kovácsok stb. bevonhatók-e az ipar-
testületi kötelekbe? 317. Sirkövekre kiterjeszthe-
tők-e az ipartörvény 31. §-ának rendelkezései? 318.
Péksütéményekkel való házalás korlátozása. 319.
Az özeveg ipartűzési joga újabb férjhezmenetel
esetén.) — A kerületi segélypénztárak érdekében.

— Ipartestületi Értesítő. (III. orsz. ipartestületi
gyűlés 1893-ban. A feygeny-zipar ügyében. Ipar-
testületi szabó-szakiskola.) — Iparügyi Krónika
(Orsz. iparoktatási tanács. Ki lesz a kiállítási igaz-
gató? Budapesti kamarai választások. A bolgár
fejedelem köszönete. Kedélyes delegáció és kedé-
lyes miniszter. Gyáralapítási mozgalmak. Állami
kedvezmények. Fővárosi Iparos kör. (Vegyes bel-
és külföldi közlemények.) — Szab. újabb magyar
találmányok. (1094—1120.) — Magyar kir. állam-
vasutak. — Tárca: Keleti kirándulás akadályokkal.

Kitünő torna B i r ó Pál úr, volt gazdasági tanin-
tézeti tanár, Debrezenben nagy tornakivé-

teli üzletére hívjuk fel ezuttal t. olvasóink heces
figyelmét. Tormája a nürnbergi tormát kellemes
ízére nézve jóval felül mulja s olcsóságánál
fogva is hatalmas versenyt csinál a német tormá-
nak. B i r ó Pál ur tormáját volt alkalomunk meg-
ízelti, miért is a legmelegebben ajánljuk a jeles
tormakiviteli üzletét t. szakértársaink figyelmébe.
Az első osztályu tormának kilója 80 kr. egy kilóra
megy 2 szál, az 5-ik osztályu 12 kr. egy kilóra
megy 8 szál, B i r ó Pál urnak ma számunkban
között hirdetését ajánljuk t. olvasóinknak szíves
figyelmébe.

Vendéglősök figyelmébe! Lapunk olvasóinak
heces figyelmét felhívjuk *Schubert* János Pál
fővárosi hírneves késműves és műköszörszű mester-
ternek mai számunkban között hirdetésére. *Schu-
bert* János Pál ur, egyike ama törekvő fiatal ipar-
osainknak, kik szakmájuk terén a magyar ipar di-
csőségét állapították meg. Szaktársaink tehát a
legmelegebben ajánljuk nagy raktárát, mely Buda-
pesten a granatos-utca 3. sz. alatt van. Minden-
nemű konyha- és asztali kések a legjobb minőség-
ben nála kaphatók a legolcsóbb árban. Ismerve a
cég régi jó hírnevét, reméljük, hogy szakértársaink
mellányolni fogják *Schubert* ur hazafias törekvé-
seit s megrendeléseikkel nem fognak késmi a magy-
ear késmű-ipar eme tekinélyes megalapítóját el-
halmozni, ezáltal az idegen külföldi kapzi ver-
senyt meggátolni.

Nyilttér. *)

T. cz.

*Budapest, IV. ker. Múzeum-körút 21. sz.
a. létező ügyvédi irodám, 1892. évi Novem-
ber hó 1-ével*

*VIII. kerület József-körút 40. szám
a. háza helyeztem át.*

Tisztelettel

Dr. Várady Károly
köz- és váltó-ügyvéd.

Dr. Sik Sándor

ügyvédi irodáját és lakását

folyó évi augusztus hó 1-én

Budapest, IX., Üllői-ut 15. sz.

alá helyezte át.

(Bejárt a Pipa-utczáról 24. sz. kapunál.)

Tiszta vér az egészség.

*Titkos betegségek, sömör, kiütések, hal-
ványosság, általános levertség, gyöngeség*
eltűnnek, egészséges vér mellett. Biztosít-
junk a gyökeres eredményt, a mi módszer-
ünk használatá mellett.

Tudakozódásoknál válaszbélyegek mel-
léklendők.

„Office Sanitas” Paris
30. Fauborg Montmartre.

Szálloda eladás

Egyik nagyobb vidéki városban egy jóforgalmu
új szálloda teljes berendezésével bérbe adandó

Évi bérösszeg 2700 frt.

A szálloda a következő helyiségekből áll:
1 kávéház, ebédlő és irodosoba emeleten 12 szoba,
souterrain helyiségek, szép pincze és jégtároló.
A kávéházi felszerelés és a többi berendezés kész-
pénzért vehető át.

Bővebbet a **Vendéglősök Lapja** kiadóhivatalában.

Jó forgalmu helyen levő **Vendéglő** rüktöni el-
utazás miatt minden megegyezhető ártár akár jog-
lag eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban vagy Csé-
mőri-ut 33. szám a vendéglőben.

*) E rovathoz közlőitekért nem vállal felelősé-
get a szerk.

NEHÉZ KÓR

(epilepsia)

viszacsés nélkül gyógyítható. A tudomány ezen csodálatos vívmányát ezek igazolják.
Kimerítő értesítések válassz — bélyeggel állítva —

„Office Sanitas“ Paris

30, Faubourg Montmartre czim alatt intézendők.

Mezey Péter

fogműterme és borbély-üzlete

Budapest, IV., Múzeum-körút 21. sz. alatt van. Uj fogak készítése, valamint foghuzások a legelőcsőbb árért teljesítetnek.

Eladó üzlet.

Baján a főtéren jó forgalnu
sör, bor és kávéházi-üzlet
családi ügyek miatt összes
berendezéssel együtt azonnal
átvehető.

Bővebbet „P“ poste restante Baja czim
alatt nyerhetni.

ANDRÁSSY NÁNDOR

köz- és váltó ügyvéd.

Lakik: Budapest, VIII. Rökk-Szilárd-u. 25. sz.

ERDŐVIDÉK GYÖNGYE

Baross-forrás

A Székelyföld legszénsavdusabb savanyuveze mint élvezezi viz, ugy borral is páratlanul kellemes mint gyógyviz rendkívül hatásos, méltó a nagy közönségnek pártolására és az orvosoknak figyelmére.

Forrástulajdonos:

INCZE GYULA Baróth (Erdély)

Főraktár: Leitersdorfer Mór-nál

Budapest, IV. Váci-utca 10. sz.

Légző, emésztési és húgyszervek idült hurutos bántalmainál kitűnő gyógyító hatással bír, különösen ha azok vészegénységgel vannak párosulva, tisztán vagy borral keverve a legegészségesebb és legkellemesebb ital.

EGYEDÜL KÉPVISELVE:

Gyűszű István

által

Budapest, I. ker. Arok-utca 31. sz.

Gróf Esterházy Cognac

mely tiszta borból készül a közönség kedvelt itala
mindenütt kapható.

Központi iroda:

BUDAPESTEN, VI. kerület, Külső váczi-ut 23.

ÉDER-féle

legrégibb fűtőszersz-üzlet

központi iroda: Városház-tér 9. — Telefon.

Ajánlja elismert legjobb minőségű rendes mérték és súlyu **50 kglr.** olmozott zsákokban Pesten házhoz szállítva és pincébe rakással; Budára aránylag drágábban.

Porosz-szalon darabos, kocka és díoszén 81 kr.

Salgótarjáni darabos és kockaszén 65 kr.

Coaksz darabos és díonagyságu 97 kr.

Egész tuvar vételnél 25—35 méterm. tetemesen olcsóbb.

Száras hegyi tüzelőfa felaprítva.

4 meter legjobb cserfa hasáb..... frt 22.40

2 meter legjobb cserfa hasáb..... frt 11.40

4 meter legjobb bükkfa hasáb..... frt 20.40

2 meter legjobb bükkfa hasáb..... frt 10.40

4 meter puhafa... frt 14.—

2 meter puhafa... frt 7.—

50 kiló keményfa frt —,70

50 kiló puhafa... frt 1.—

Vulkán alágyujtó

1 csomag 100 darab 50 kr.

Figyelmeztetés: Miután ügynökök, vagy más megrendelési helyeim nincsenek, kéréim a t. c. közönséget becses rendelmenyeit kizárólag hozzám intézni akár személyesen vagy telefon útján, akár pedig levelező lapon (melyeket kívánatra ingyen küldök). 23779

Torma

norinbergi mivélésű nemes édes ízű, kitűnő 100 mázsányi készletben eladó, ára:

I-ső osztályúnak kilója	30 kr.	egy kilóra	megy 2 szál
II-ik	25	"	3
III-ik	20	"	4
IV-ik	16	"	6
V-ik	12	"	8

Mázsa számra történő megrendelésnél a küldemény csomagolása és szállítása díjmentesen történik, nagyobb mennyiségű megrendelés a vevő szükségletéhez képest évnegyedi vagy havonkénti részletekben is küldhető, úgy hogy ekként a vevő egész éven át üde és jól eltartott tormaival rendelkezhetik.

5 kilónyitól fölfelé megrendeléseket elfogad és pontosan teljesít. Debreczen. **Biró Pál.**

Figyelmeztetés!

Van szerencsém a t. vendéglős, korcsmáros és kávéház tulajdonos urakat értesíteni, hogy

üveg és porcellán gyári raktáramban mindennemű üveg és porcellánárak az *Andrássy-ut 9 szám* alá való átköltözködésem miatt mélyen *leszállított árakon* kaphatók.

Egyszersmind szives figyelmükbe ajánlom, hogy ugyanitt mindenféle *korcsmai üvegeket* az

uj állami hitelesítéssel

árusított el.

Bolváry J.

Budapest, VII. Károly körút 9.

1616.
92

Hirdetmény.

Gyöngyös község előljárósága részéről
ezennel közhirrét tétetik, miszerint a község tulajdonát képező
egy emeletes vendégfogadó

1893. évi Január hó 1-től kezdődőleg 3, esetleg 6 évre,

f. évi November hó 15-én délelőtt 10 órakor
nyilvános árlejtés útján fog bérbe adadni.

A feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Gyöngyös, 1892. október hó 20-án.

Az előjáróság nevében

KLEIN ENDRE
jegyző.

SCHNEIKER KONRAD
bíró.

Valédi visontai és gyöngyösvidéki
HEGYI BOROKAT

eredeti nemes fajokkan jutányosan és gondosan szállít
VISONTAI HENRIK pinczészete
(Alapít. 1850. évben)

GYÖNGYÖSÖN.

ÁRABK: Fehér és siller borok 22, 24, 25 frt. Asztali
vörös borok 26, 28, 30 frt. 1885. visontai vörös pecse-
nyehor 35, 45, 55 forint. 1880-iki visontai csemegebor
75 frt. Fehér pecsenye- és rizling-borok 32, 38, 45 frt.

100 literenként utánvétel mellett.

Hordók a beszerzési ár felszámításával kölcsönöztenek. Próba-
küldemények 50 literől feljebb. 100 literen aluli küldemény
literenként 2 krral drágább

Uj üveg oszlopzattal szabadalmazott

harang-czimbalom

a melyről és az összes
hangszerekről ingyen és
bérmentve árjegyzéket küld

Varju Károly
hangszergyáros.

Budapesten, Kerepesi-ut 57.

Gyár: Hársfa-utoza 9 és 11.

Czimbalmok részletfizetésre is kaphatók.

Mészárszékkel egybekötött

vendéglői-üzlet

a kőbányai uton a magyar államgépgyár telepén, folyó
évi november 1-ére

bérbeadandó.

A feltételek a magyar államgépgyár B7. osztályában
tudhatók meg.

Szállodások és vendéglősök szives figyelmébe!

Mindennemű

konyha- és asztali kések

a legjobb kivitelben s legolcsóbb gyári árban feltétlen
kezeség mellett kaphatók

Schubertth János Pál

késműves és műköszörüs mester

Budapest, Granátos-utoza 3., a Hatvani-utoza sarkán.

Köszörlések és javítások s vidéki meg-
rendelések gyorsan teljesíttetnek.

6575. sz. kig.

Hirdetmény.

Eperjes sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tételik, hogy a város tulajdonát képező

„Fekete sas”-hoz

czimzett nagy szállodának **1893-ik évi május hó elsejétől** számítandó tizenkét évre való bérbeadására vonatkozólag **1893. évi január hó 10-ik napjának délelőtt 10 órájaker** a városház tanácssternében ajánlati eljárás fog tartatni.

A „Fekete sas” szálló Eperjes városának elsőrendű szállodája. A város főutcáján, annak közepén emelkedik; kétemeletes modern, nagy épület, mely a város egyik fődiszét képezi. Tözsomszedságában van a **színház**. Világos szellős szép lépcsőház, tágas **étterem, sörcsarnok; a vendéglős lakosztályát ide nem értve 17 vendégszoba**, kényelmes konyhák s egyéb az üzlethez szükséges helyiségek, istállók, kocsiszin, pinczék.

Az udvar hátsó részén van a **redoute-épület** a nagy tánczteremmel, melyben a hangversenyek s elite-bálok rendeztetnek.

Ugyanezen épületben van egy kis terem is, hol közébedeket, közvacsorákat s kisebbszerű táncz-vigalmakat rendeznek.

A **szálló bérlőjének** van fentartva azokban ilyen alkalmakkor ételt s italt kiszolgáltatni, a mi tekintélyes jövedelmi forrás.

Ezeknek kiemelése mellett felhivatnak a bérleni szándékozók, hogy az ajánlati összeg 10%-át tevő bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat a jelzett határidőig a **városi polgármesternél nyujtsák** be, később beadott ajánlatok figyelembe nem vétetvén.

Az ajánlati feltételek a városi számvevőnél megtekinthetők.

Eperjesen, 1892. évi október 10-én.

Fuhrmann Andor,
polgármester.

Schunda Venczel József

csász. és királyi udvari szabadalmazott hangszergyár

Budapesten,

Gyár: IV. kerület, Magyar-utoza 26. szám.

Raktár: IV. kerület, Magyar-utoza 18. szám.

Kelt Budapesten, 1892. évi szept. hóban.

T. cz.

Van szerencsém t. cz. értesíteni, hogy a napról-napra növekedő megrendeléseknek megfelelhessék és hogy e mellett tisztelt vevőim igényeit továbbra is minden irányban a legteljesebben kielégithessem gyáramat ismét nagyobbítottam és pedig olyképen, hogy a IV. ker., Magyar-utoza 26. sz. alatt levő házamat egész terjedelmében gyári helyiségekké alakítottam át, a hol is ezental kizárólag csakis műhelyeim lesznek. Ennélfogva raktáromat és eladási helyiségetem ugyancsak IV. ker.,

Magyar-utczában levő 18. szám alatti

házamba helyeztem át, a melyben ugy hangszerekből, mint ezek alkatrészeiből dúsan felszerelt raktárt tartok.

Tea Rum Cognac Kávé Kovács és Mezei

mint **Bieber Antal** utódai

ajánlják idei termésű

orosz és chinai teákat

a legkiválóbb minőségben. A minőségek jóságáért tisztaság és valódiságáért kezeskedünk.

Kávék 5 kilós postacsomagokban

legkiválóbb minőségben díjmentesen.

Jamaika és Brazíliai Rumok

hamisítatlan kiváló minőségben.

Kimerítő árjegyzék kívánatra díjmentesen küldetik.

Mérsékelt árak.

Megrendelési hely és levélczim:

Kovács és Mezey

Budapesten, Kerepesi-ut 6. szám.,

a nemzeti színház átellenében.

Nagyvárad-Ménesi bortermelők szövetkezetének fő-
raktára. Méltóságos Atzél Péter saját termésű pa-
laczkborainak főraktára.

Férfi ruhák

beszerzésére

ajánljuk t. szakértársainknak

**Pauker Vilmos és
Gusztáv**

férfi-ruha-kereskedő céget

Budapest,

Magyar utca 1. szám, I. em.

(Hatvani-utca sarok)

Frakk-öltönyök,

valamint

divatos tavaszi öltözékek

a legolcsóbb árban

itt kaphatók.

Kiadó kávéház.

Nagyváradon a Szent László téren lévő,
ugynevezelt

„CSARNOK“

kávéház és összes mellékhelyiségei 1893. évi április hó 1-ső
napjától kezdve hat évre esetleg több időre is bérbe kiadó.
Közelebbi feltételekre nézve felvilágosítást ad:

Hlatky Endre

ügyvéd, Nagyváradon.

Fürdő-kávéház

bérbeadás.

Pöstyén fürdőn a legközelebbi fürdő-idényre
megnyitandó új gyógyházban levő kávéház czuk-
raszddal, olvasó-, játszó- és mas mellékszobák-
kal együtt f. évi október 1-től fogva bérbeadó.
Óvadék 500 frt.

Ajánlatok a főbérletességhez küldendők Pöstyénre.

Véghlesi „Vera“ forrás

A Vera-forrás vize először is kitűnően alkalmas üdítő rendes asztali italnak, továbbá
minden gyomor, gége, hörg, hólyag, hurutbántalmak ellen. Kiváló gyógyszer még a sápkor és vér-
szegénység, valamint az étvágyhiány, vagy a nehéz emésztés esetében.

Hazánk igen kedvelt, legjobb és legolcsóbb szénsavdus, égvényes **SAVANYUVIZE**

Budapesti főraktár: Erzsébet-körút 56. Telefon-összeköttetés
50-73. sz.

Forrás-kezelőség: a nemeskéry Kiss Miklós uradalmában Véghles-Szalatnán (Zólyom-vármegye.)

A véghlesi Vera forrás páratlan tulajdonságai:

Ezen víz tisztán, mint borral, cognakkal vagy gyümölcs-szörppel vegyítve a legkellemesebb
pezsgő ital. A bort nem festi és kellemes ízt ad neki. Utolsó cseppig kristálytisza marad. Kö-
telességünk továbbá a n. érd. közönség figyelmét a véghlesi Vera-forrás geológiai és berendezési
viszonyaira is felhívni. — A forrás közvetlen a Trachit-szikla hasadékból fakad és a viziartó
medence teljesen légmentesen van elzárva. A töltés közvetlenül az erős lefolyás által történik,
nem pedig mesterségesen, gépek vagy szivattyúk segítségével.

BORIVÓKNAK kik a bort savanyuvizekkel szeretik vegyíteni, mint

Legtisztább égvényes savanyu-víz

ajánlható. — E víz közömbösíti a bor savát és az italnak igen kellemes savankás ízt kölcsönöz
anélkül hogy azt feketére festené. Mindenkor friss töltésben kapható a

Főraktárban: Erzsébet-körút 56. szám továbbá minden gyógyszerárban,
fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Bérlet-hirdetés.

Szatmáron a városi színház szomszédságában épült emeletes ház földszinti részei a folyó évi

November elejétől

több évre

bérbe kiadatnak.

Ezen helyiségek egy uri kávéház, sörcsarnok és étterem számára igen alkalmasak, ily célra épültek. Fényesen berendezhetők; villanyvilágításra előkészítettek.

Van e földszini részen egy 100 □ méteres nagy terem, mellette egy 50 □ méteres kisebb terem az előbbivel összefüggésben. E mellett van 2 nagyobb 1 kisebb szoba, két konyha helyiség.

Fás és bor-sörpince

az épület alatt.

A bérleti összegre nézve folyó évi **október 20-ig** írásbeli vagy szóbeli ajánlatokat elfogadok, Szatmár, 1892. október 5.

Csomay Imre
ügyvéd.

Bérbe adandó!

1893. évi jan. 1-től a

Szklénó fürdői vendéglő

lakó-, vendégszobákkal és éttermekkel, e béreltérhez tartozó kerttel, konyhakkal,

pinczék, jégvermek, istállók,

kocsiszínekkel együtt.

Deczember hó 1-ig

Írásbeli ajánlatokat átvesz és felvilágosítással szolgál

a fürdőigazgatóság.

Klősz György

fényképészeti műintézet

Budapest,

IV. ker. hatvani-utca 18-ik szám.

Elvállal mindennemű fényképi felvételeket, többszörösítéseket gépekről, ipar-mű- és tantárgyakról, stb. Photolithographia, cinkographia, fénynyomat, autographia, fénymásolat.

PAPRIKA.

Paprika legfinomabb...	100 kiló	88.—	frt
Debreczei kolbász		72.—	
Paprika kolbászka	pár	8.—	
Tarhonya tojásos	kiló	32.—	
Vöröshagyma		5.50	
Fokhagyma		12.—	
Zöldség vastag legszebb...	csom.	3.50	
Új krumpli		3.50	

BENISCH S. J. Szegeden.

Minden borkezeléshez szükséges anyagok és pedig **vizahólyag, borzamat** (Wein bouquet), **borderítő por** (Klarungspulver), **ugy porok** a bor savanyúságának megszüntetésére; továbbá tökéletesen ártalmatlan **borfestékek, glicerin, gelatin, kénlapocskák** nemkülönbön **parafa dugók** és palaczkokra való **czin-csipek** (Kapseln) a legjobb minőségben és legdusabban kaphatók:

WATTERICH ARNOLD

úr kereskedésében

Budapest, Dohány-utca 1. sz. alatt.

Legfinomabb kivitelű

palaczk-sörök

csak is a **Dreher-féle sörfőzdéből** szállít szilárd és pontos eszközlés mellett

KARNER SAMU

sörszállító, pinczék s töltő-raktár Kőbányán Budapest mellett.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

A Szt. Lukácsfürdő Vendéglői

Budapesten

kiadatnak.

Bővebb felvilágosítást a feltételekről a Szt. Lukácsfürdő igazgatósága ad.

VILLÁNYI BOROK.

Valódi nemes hegyiborok. Megrendelhetők a **Váradi-féle** pinczegazdaságtól **Villányban**. (Baranya-megye) A borok valódiságáért szavatolva. **Vörös borok** 1889. Portugesi 24-30 kr.-ig literenkint. 1886. válogatott 35-40 krig literenkint 1884. kabinet 45-60 krig literenkint. O- és új **siller-borok** 18-24 krig literenkint.

Fehér borok 1891. és 1890. asztali 22-30 krig literenkint. 1886. pécenyeborok 36-40 krig literenkint. 1884. rizlingi és muskatelli 45-60 krig literenkint. **Vörös és fehér aszubborok** 80-120 krig literenkint. **Szilviorium** 0.80-1.00 frtig literenkint. **Cognac** 1.50-2.50 frtig literenkint. **Törköly vagy seprtpálinka** 50-60 krig literenkint. — Mintaküldemények 50 liter hor-dónként utánvét mellett. Pálinkák és aszubborkból 3 1/2 literes fonott kosár-úvegekben postán is küldetnek. Vendéglosóknak és kereskedőknek, jó cégeknek hitel is adatik Mindenkit óva intünk az ugynevezett 'borkivonat'-megvételétől, mert az teljesen használhatatlan.

Bérbeadandó szálloda.

Kassán a **Schifbeck-féle szálloda** teljes berendezésével együtt, 6 egymásután következő évre

bérbeadó.

Érdeklődők forduljanak a tulajdonoshoz: **Schifbeck**

Lujza urnőhez (Malom-utca 9. sz.) Kassán.